

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างสีตักแต่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างสีตักแต่ง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้สาขาอาชีพช่างสีตักแต่ง หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวกับงานสีตักแต่ง ซึ่งมีความรู้ความสามารถในการเตรียมพื้นผิวของวัสดุต่าง ๆ เช่น ปูน ไม้ โลหะและวัสดุสังเคราะห์ เป็นต้น การรองพื้นผิว การเคลือบผิวและตกแต่งลวดลายบนผนัง การเลือกใช้วัสดุและอุปกรณ์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ตลอดจนการบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์และควบคุมการตั้งนั่งร้านภายในอาคาร ในลักษณะที่ปลอดภัยต่อทรัพย์สินและผู้ร่วมงาน

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างสีตักแต่ง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

๒.๑ ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ที่มีฝีมือและความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงาน ที่ต้องมีหัวหน้างาน ช่วยให้คำแนะนำ หรือช่วยตัดสินใจในเรื่องสำคัญเมื่อจำเป็น

๒.๒ ระดับ ๒ หมายถึง ผู้ที่มีฝีมือระดับกลาง มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ได้ดี และประสบการณ์การทำงาน สามารถให้คำแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาได้คุณภาพงานสูง

๒.๓ ระดับ ๓ หมายถึง ผู้ที่มีฝีมือระดับสูง สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหา การตัดสินใจ รู้ขั้นตอนกระบวนการของงานเป็นอย่างดี สามารถใช้หนังสือคู่มือ นำความรู้และทักษะมาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีใหม่ได้ โดยเฉพาะการตัดสินใจและเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์วัด ความรู้ ความสามารถและทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพช่างสีตักแต่ง ให้เป็น ดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความปลอดภัยในการทำงานด้านสถานที่ ภาวะแวดล้อมและความปลอดภัย

ส่วนบุคคล

๓.๑.๑.๑ ข้อกำหนด และระเบียบวินัยของช่างสี

๓.๑.๑.๒ สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อสุขภาพและความปลอดภัย

ในการทำงาน

๓.๑.๑.๓ การใช้และดูแลอุปกรณ์ดับเพลิง

๓.๑.๑.๔ ประเภทของของเหลวที่ติดไฟได้ สาเหตุของเพลิงไหม้และ

การป้องกันเพลิงไหม้

- ที่ซุบของเหลวติดไฟได้
- ๓.๑.๑.๕ วัตถุประสงค์ของการใช้ภาชนะที่ปิดมิดชิด สำหรับเศษผ้า
- ๓.๑.๑.๖ ความจำเป็นในการเก็บของเหลวติดไฟในที่เก็บที่ปลอดภัยและ
- ติดป้ายบอกไว้อย่างชัดเจน
- ๓.๑.๑.๗ หลักการป้องกันอันตรายจากสารที่เป็นภัยต่อสุขภาพ
- ๓.๑.๑.๘ หลักการปฐมพยาบาล
- ๓.๑.๑.๙ การทำลายและกำจัดวัสดุเหลือใช้อย่างถูกวิธี
- ๓.๑.๒ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ
- ๓.๑.๒.๑ วิธีการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ขั้นพื้นฐาน
- ที่เกี่ยวกับงานทาสี
- ๓.๑.๒.๒ ประเภทของสีและสารเจือจาง
- ๓.๑.๒.๓ คุณสมบัติและวิธีใช้บนไม้และผนังแต่ละประเภทอย่างถูกวิธี
- ๓.๑.๓ ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงาน
- ๓.๑.๓.๑ การเตรียมพื้นผิววัสดุประเภทงานไม้ งานโลหะ งานปูนและ
- วัสดุสังเคราะห์
- ๓.๑.๓.๒ การทาสีรองพื้นวัสดุประเภทงานไม้ งานโลหะ งานปูนและ
- วัสดุสังเคราะห์
- ๓.๑.๓.๓ การทาสีทับหน้าบนวัสดุประเภทงานไม้ งานโลหะ งานปูนและ
- วัสดุสังเคราะห์
- ๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้
- ๓.๒.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน ด้านสถานที่ ด้านบุคคลและสิ่งแวดล้อม
- ๓.๒.๑.๑ ปฏิบัติตามกฎหมายทั่วไปเกี่ยวกับการป้องกันภัยในสถานที่ทำงาน
- เช่น ดับเพลิงเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ระบุสัญลักษณ์เกี่ยวกับความปลอดภัย ปฐมพยาบาล
- ๓.๒.๑.๒ ป้องกันการสูดดมฝุ่น สปเปรย์และสารระเหย
- ๓.๒.๑.๓ บำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
- ๓.๒.๒ การดูแลวัสดุและอุปกรณ์งานสี
- ๓.๒.๒.๑ ล้างทำความสะอาดแปรงทาสีที่ใช้กับสีน้ำมันหรือสีน้ำ
- ๓.๒.๒.๒ เก็บและรักษาอุปกรณ์และเครื่องมืองานสี
- ๓.๒.๒.๓ ทำความสะอาด บำรุงรักษาและการเก็บอุปกรณ์งานสี
- ๓.๒.๒.๔ เก็บรักษาวัสดุงานสีแต่ละประเภทอย่างถูกวิธี
- ๓.๒.๒.๕ เลือกตัวทำละลายสำหรับแช่ล้างแปรง
- ๓.๒.๓ การเตรียมพื้นผิวสำหรับงานสี

- ๓.๒.๓.๑ เตรียมพื้นผิวโดยการขัด หรือขูดลอกสีเก่า
- ๓.๒.๓.๒ โป้วอุดรอยตำหนิ
- ๓.๒.๔ ทาสีรองพื้น และขัดแต่ง
- ๓.๒.๕ ทาสีทับหน้า
- ๓.๒.๖ การปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง
- ๓.๒.๖.๑ รับคำสั่ง ทบทวนคำสั่ง และปฏิบัติตามคำสั่ง
- ๓.๒.๖.๒ รายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่งหรือลงบันทึกในใบสั่งงาน
- ๓.๒.๗ การเลือกใช้ชนิดของงานสีเพื่อการตกแต่ง
- ๓.๒.๗.๑ เลือกใช้วัสดุคู่ผสมในอัตราส่วนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
- ๓.๒.๗.๒ เลือกใช้สีเพื่อการตกแต่งผิว
- ๓.๓ ทักษะ ทักษะประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่ตรงต่อเวลา การรักษาวินัย มีความซื่อสัตย์ และประหยัด
- มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๒ ได้แก่
- ๓.๔ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้
- ๓.๔.๑ ความปลอดภัยและการป้องกันในการทำงานด้านสถานที่ภาวะแวดล้อม และความปลอดภัยส่วนบุคคล
- ๓.๔.๑.๑ อันตรายของสี และวัสดุคู่ผสม ที่มีผลต่อสุขภาพ
- ๓.๔.๑.๒ ชนิดของวัสดุไวไฟที่เกี่ยวกับงานสี
- ๓.๔.๑.๓ อุปกรณ์ในการป้องกันคุ้มครองความปลอดภัย เช่น ถุงมือ รองเท้า อุปกรณ์ป้องกันดวงตา
- ๓.๔.๑.๔ ข้อควรระวังในการเก็บรักษาวัสดุไวไฟในที่ที่เหมาะสม
- ๓.๔.๑.๕ ข้อควรระวังสำหรับการใช้เครื่องมือที่ทำให้เกิดประกายไฟ
- ๓.๔.๒ การเลือกวัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์
- ๓.๔.๒.๑ การเลือกใช้วัสดุงานสี การผสมสี และวัสดุคู่ผสมได้อย่างถูกต้อง
- ๓.๔.๒.๒ การทาสีด้วยพู่กัน แปรง ลูกกลิ้ง กากันสี
- ๓.๔.๒.๓ การเลือกใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
- ๓.๔.๒.๔ การเลือกใช้บันได นั่งร้าน ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
- ๓.๔.๓ การระบุชนิดของสีและรายละเอียดของงาน
- ๓.๔.๓.๑ การเลือกใช้วัสดุ การผสมสี และวัสดุคู่ผสมได้อย่างถูกต้อง
- ๓.๔.๓.๒ ระบุชนิดของสีทับหน้าและสารเคลือบพร้อมวิธีใช้ให้เหมาะสมกับชิ้นงาน
- ๓.๔.๓.๓ กำหนดขนาด และพื้นที่ที่จะทาสีจากแบบที่กำหนด

บันได วกบ

- ๓.๔.๓.๔ กำหนดปริมาณวัสดุที่จะใช้ในการทำงานตามแบบที่กำหนด
- ๓.๔.๓.๕ ระบุส่วนประกอบภายในอาคาร เช่น บัวเชิงผนัง บัวเพดาน

๓.๔.๔ ตารางการปฏิบัติงาน

- ๓.๔.๔.๑ การทำงานตามลำดับขั้นตอนของการทาสีและพ่นสี
- ๓.๔.๔.๒ ข้อควรระวังในขณะทำงานแต่ละขั้นตอน
- ๓.๔.๔.๓ รายละเอียดของงานและระบุลักษณะของงานที่ต้องการ
- ๓.๔.๔.๔ รายละเอียดของลวดลายที่ตกแต่งบนผนัง
- ๓.๔.๔.๕ การขยายรูปแบบของลวดลายตามมาตราส่วนที่กำหนด

๓.๕ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

- ๓.๕.๑ ความปลอดภัยในการทำงานด้านสถานที่ ด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๕.๑.๑ ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันภัยในสถานที่ทำงาน เช่น
 - ปฐมพยาบาลสำหรับผู้ที่สุดตมสารระเหย การดับไฟที่ติดเสื้อผ้าขณะทำงาน การดับไฟที่เกิดจากน้ำมัน และสารระเหย

- ๓.๕.๑.๒ ป้องกันการสูดดมฝุ่น สปเรย์และสารระเหย
- ๓.๕.๑.๓ บำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

๓.๕.๒ การดูแลและการเลือกใช้อุปกรณ์งานสี

- ๓.๕.๒.๑ ทำความสะอาด บำรุงรักษาและจัดเก็บอุปกรณ์พ่นสีได้

อย่างถูกต้อง

- ๓.๕.๒.๒ เลือกใช้ขนาดพู่กันและแปรงได้เหมาะสมกับงาน
- ๓.๕.๒.๓ เลือกใช้ขนาดของอุปกรณ์พ่นสี หัวฉีดความดัน และกระป๋อง

บรรจุสีได้อย่างถูกต้อง

๓.๕.๓ การระบุชนิดของงานสี

- ๓.๕.๓.๑ เลือกใช้วัสดุผสมสีในอัตราส่วนที่ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน
- ๓.๕.๓.๒ เลือกชนิดของสีเพื่อการตกแต่งผิว

๓.๕.๔ การปฏิบัติงาน

- ๓.๕.๔.๑ ปฏิบัติงานทาสี ย้อมสี และพ่นสีบนพื้นผิวชนิดต่าง ๆ
- ๓.๕.๔.๒ เขียนลวดลายประดับด้วยขนาดเท่าจริง
- ๓.๕.๔.๓ วัดความยาวและแบ่งสัดส่วนด้วยเครื่องมือวัดชนิดต่าง ๆ

๓.๕.๕ การคำนวณ

- ๓.๕.๕.๑ คำนวณพื้นที่ผิวงาน
- ๓.๕.๕.๒ คำนวณปริมาณสีที่ใช้ในการทำงาน

๓.๕.๕.๓ คำนวณน้ำหนัก ความสูง ที่ใช้เพื่อการประกอบนั่งร้าน
อย่างปลอดภัย

๓.๖ ทศนคติ ประกอบด้วย แนวความคิดเห็นในเรื่องการพัฒนาความรู้ วิเคราะห์งาน
สามารถตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน และให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๓ ได้แก่

๓.๗ ความรู้ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้

๓.๗.๑ การบริหารงานด้านความปลอดภัย

๓.๗.๑.๑ วิธีดำเนินการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัย

๓.๗.๑.๒ วิธีการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย

๓.๗.๒ วัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์งานสี

๓.๗.๒.๑ เตรียมอุปกรณ์ในการพ่นและการเลือกขนาดหัวพ่น

๓.๗.๒.๒ การทำงานของระบบปั๊มลม

๓.๗.๒.๓ ระบบการพ่นสีแต่ละประเภท

๓.๗.๒.๔ การใช้ขนาดท่อลม และข้อต่อจากเครื่องปั๊มลม

๓.๗.๒.๕ การตรวจเช็คระบบการดูแลรักษาอุปกรณ์พ่นสี

๓.๗.๒.๖ การปรับแรงดันอากาศให้เหมาะสมกับชิ้นงานและอุปกรณ์พ่นสี

๓.๗.๒.๗ ชนิดของวัสดุเคลือบชนิดต่างๆ

๓.๗.๒.๘ การเลือกใช้วัสดุเคลือบชนิดต่างๆ และการเก็บรักษา

๓.๗.๒.๙ ปฏิบัติการพ่นสีและการเคลือบผิวที่ไม่ถูกต้อง

๓.๗.๒.๑๐ ปัญหาบนพื้นผิวที่พ่นแล้ว

๓.๗.๓ ทฤษฎีสี

๓.๗.๓.๑ รู้จักชนิดของสี

๓.๗.๓.๒ สีขั้นต้น ชั้นที่สอง และชั้นที่สาม

๓.๗.๓.๓ หลักการผสมสี

๓.๗.๓.๔ วรรณะของสี

๓.๗.๓.๕ การจำแนกความเข้มของสี

๓.๗.๓.๖ จิตวิทยาของสี

๓.๗.๔ การประมาณราคา

๓.๗.๔.๑ ขั้นตอนการจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการประเมินราคางานสี

๓.๗.๔.๒ คัดค่าแรงงานทาสี

๓.๗.๔.๓ คัดค่าวัสดุรวม

๓.๗.๔.๔ คัดค่าดำเนินการ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

- ๓.๗.๔.๕ คิดกำไรและภาษี
- ๓.๗.๕ การวางแผนและควบคุมคุณภาพของงาน
- ๓.๗.๕.๑ วางแผนและประเมินผลคุณภาพของงานทาสีและพ่นสีบนพื้นผิวงาน
- ๓.๗.๕.๒ วางแผนการควบคุมค่าใช้จ่ายและต้นทุนของกระบวนการทาสีและพ่นสี
- ๓.๘ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้
- ๓.๘.๑ การบริหารงานด้านความปลอดภัย โดยควบคุมดูแลให้เกิดความปลอดภัยก่อนและระหว่างการปฏิบัติงาน
- ๓.๘.๒ เทคนิคการทาสีและการเคลือบผิว
- ๓.๘.๒.๑ ใช้น้ำยาเคลือบเงา และขัดเงาตามประเภทของพื้นผิวงาน
- ๓.๘.๒.๒ ทาสี ย้อมสี พ่นสีบนพื้นผิวงาน
- ๓.๘.๒.๓ เลือกใช้ชนิดของสีและเคลือบผิวในสภาพภูมิอากาศต่างๆ
- ๓.๘.๒.๔ ทำเทคนิคสีลายหินอ่อนพร้อมเคลือบพื้นผิวงาน
- ๓.๘.๒.๕ ทำเทคนิคสีลายไม้พร้อมเคลือบพื้นผิวงาน
- ๓.๘.๒.๖ ทำเทคนิคการทาสีพร้อมเคลือบพื้นผิวงาน
- ๓.๘.๒.๗ ทำเทคนิคสีทองพร้อมเคลือบพื้นผิวงาน
- ๓.๘.๒.๘ ทำเทคนิคการผสมสีให้เหมือนตามตัวอย่าง
- ๓.๘.๒.๙ ตรวจสอบความเรียบร้อย และแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น
- ๓.๘.๒.๑๐ แก้ไขปัญหา และควบคุมคุณภาพของกระบวนการทาสีและพ่นสี
- ๓.๘.๒.๑๑ ตรวจสอบความสะอาดเรียบร้อยของบริเวณโดยรวมก่อนส่งมอบงาน
- ๓.๙ ทักษะ ประกอบด้วย แนวความคิดในการวิเคราะห์การวางแผน และการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

สมเกียรติ ฉายะศรีวงศ์

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน